

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

MUNKÁSPÁRT

**Becsüljük meg
a magyar kenyeret!**

1046.hu

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Becsüljük meg a magyar kenyeret!

Augusztus 20-án történelmünk egy dicsőséges pillanatára, az államalapításra emlékezünk. De a magyar ember ezen a napon szegi meg az új kenyeret és ezzel válik teljessé, ezzel lesz maivá a történelmi ünnep.

Szeretem ezt a napot, és különösen a pillanatot, amikor az ünnepségeinken az első szeletet levághatom az ünnepi kenyérből. Kínálunk egy-egy szeletet az ünnepség résztvevőinek és a járókelőknek is. Még sohasem utasították vissza. A kenyér nagy dolog, meg kell becsülni!

Gyermekkoromban anyám a pékhez küldött friss kenyérért. Hozzál másfél kiló kenyeret, mondta, de a pék sohasem találta el pontosan. Mindig kevesebbre sikerült a másfél kiló, és ilyenkor egy karéj kenyérral pótolta ki. Ezt a darab meleg kenyeret ettem hazáig. Jobban ízlett, mint bármilyen sütemény.

Bizonyára most Önök közül is sokan úgy gondolhatják, hogy na tessék, a Munkáspárt megint a konzervatívok hangján beszél. Pedig nem így van. Mi azt mondjuk, amit mi gondolunk, s amit talán nagyon sok magyar ember gondol.

Úgyhogy, ha tetszik, ha nem, én akkor is kimondom: a kenyeret meg kell becsülni! A kenyér nem játék, a kenyér érték! Erre tanítottak szüleink, és nekünk is erre kell tanítani gyermekeinket.

„Az ország kenyere biztosított, a kenyérgabona már a magtárakban van, és ez a legfontosabb és legmegnyugtatóbb mondata egy agrárminiszternek” - jelentette ki minap Nagy István agrárminiszter. Bele se gondolunk ebbe a mondatba, talán el se olvassuk. A jelentőségét csak akkor értenénk meg igazán, ha egyszer nem lenne kenyér. Na nem úgy, ahogy mostanság négy óra után már csak tartós kenyér van a boltokban, mert az üzlet nem kockáztat. De ha egyszer nem lenne kenyér se délután, se másnap reggel, meg azután sem, akkor mit gondolnánk?

A kenyér nemzeti biztonságunk része. Ezt a biztonságot sok-sok ember munkája teremti számunkra. Augusztus 20-án rájuk is gondolunk, nekik mondunk köszönetet, a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar dolgozóinak, a magyar agrárértelmiségnek, a magyar vidék népének. Köszönjük!

Manapság többet beszélnek a hadiparról, mint a mezőgazdaságról. Hajbókolnak a német Leopardok előtt, pedig nincsenek csodafegyverek. Hitler „Wunderwaffen” -ja se védte meg Magyarországot, a mai német páncélosok se fogják.

A mi erőnk a magyar föld, a magyar mezőgazdaság, a magyar kenyér. Hús milliárd embert tudna a magyar agrárium ellátni, nem tízet, húszat. A NATO ellátási főnökei ezért adják egymásnak a kilincset Magyarországon. Nekik háború esetére nem a magyar katonára kell, hanem a magyar élelmiszerre.

A kenyér ily módon fegyver is. A magyar falu, a magyar agrárium fontos fegyvert adott a magyar nemzet kezébe. A külföldi piacok éhesek, várják a magyar termékeket. A Kína által nyitott új selyemút fantasztikus lehetőségeket teremt nekünk is. Afrika, Ázsia enni akar, mehetne a magyar élelmiszer.

De ma ez a fegyver nincs a kezünkben. A nyugat mindent megtesz azért, hogy Magyarország függetlenségét ne csak politikai téren korlátozza, ne csak a NATO háborús kalandjaiba sodorjon bennünket, hanem kicsavarja kezükből a magyar agrárfegyvert.

Mondvacsinált ürüggyel kierőszakolták, hogy az ukrán búza akadálymentesen jöhessen Magyarországra. Elhitették velünk, hogy ez az ukrán búza menti majd meg sok-sok éhező afrikai életét.

Valójában az ukrán búza Nyugat-Európába ment. Példának okáért a spanyolokhoz, ahol ukrán búzával etetik a disznókat, mert így olcsóbb és jót tesz a spanyol sonka ízének.

A többi meg itt maradt nálunk, ezzel sarokba szorítva a magyar gazdákat. Ne járjon a szátok, ne ugráljatok, ne gondolatok független, önellátó magyar gazdaságra! Csak egy szavunkba kerül, és ti belefulladtok a magyar búzába! Nagyjából így fordíthatjuk magyarra az EU üzenetét.

Igazságtalanok lennénk, ha azt mondanánk, hogy a magyar kormány nem tesz ez ellen semmit. Tesznek, de láthatóan nem eleget és nem elég bátran. Ideje lenne leszámolni azzal az illúzióval, hogy az EU tulajdonképpen jó szervezet, csak most éppen rossz emberek irányítják. De majd jönnek új emberek, akik persze, ahogy miniszterelnök úr mondta, csak franciák vagy németek lehetnek, és akkor minden jóra fordul.

Mit várunk? Azt, hogy a német és a francia kormányok szembe szállnak a német és a francia gazdákkal, és majd együtt fogjuk kihasználni a magyar mezőgazdaság óriási lehetőségeit, a magyar kenyér fegyverét?

Nem, és nem! Ez sohasem fog bekövetkezni. Az EU-t nem azért találták ki, hogy segítsen a gyengébbeknek, felkarolja a lemaradókat. Mi nem vagyunk elég erősek ahhoz, hogy nagyokra kényszerítsük a saját érdekeinket. Különösen úgy nem, hogy állítólagos partnereink sorra átállnak a nagyok oldalára.

Nekünk az segítene, ha sürgősen új partnerek, új barátok után néznénk. Ott, ahol szükség van ránk, ott, ahol a magyar kenyeret nem kiszorítani akarják, hanem jóllakni vele.

Nos, becsüljük meg a magyar kenyeret, szeressük és védjük a magyar falut, óvjuk meg a magyar függetlenséget, ha tetszik, az ezeréves magyar államiságot!

Boldog ünnepet Önöknek!

Harkov ismét orosz lesz? ■

Az orosz csapatok sikeresen haladnak előre Kupjanszk város irányába – írja a <https://www.kp.ru/>. Kupjanszk Harkov megye jelentős városa, fontos közlekedési csomópont. Jelenleg az ukrán erők ellátási bázisa. Kupjanszk felszabadítása lehetővé tenné az orosz csapatok előrehaladását Harkov irányába.

Háborúra készülnek az amerikai katonáorvosok ■

Háború esetén az amerikai katonáknak a legjobb ellátást kell kapniuk. Erre kell felkészíteni a térségben állomásozó amerikai csapatok hadtáp- és egészségügyi alakulatait – jelentette ki Clinton Murray dandártábornok, az Európában állomásozó amerikai csapatok egészségügyi készenléti erőinek parancsnoka a Németországban rendezett összeurópai tanácskozáson.

Mire készülnek az amerikaiak Lengyelországban? ■

Unalmasnak tűnhetnek a katonai hírek, de az apró mozaikokból áll össze a teljes kép. Darryl Williams tábornok, az Európában állomásozó amerikai szárazföldi csapatok parancsnoka Lengyelországban felkereste az ott lévő V. amerikai hadtest katonáit. Mire készülnek az amerikaiak Lengyelországban?

A NATO bevonul Nyugat-Ukrajnába? ■

A lengyel hadvezetés lengyel-ukrán vegyes alakulatok létrehozását tervezi azzal a céllal, hogy megszállják Nyugat-Ukrajnát – jelentette ki Sojgu orosz védelmi miniszter. A NATO eddig 360 ezer katonát, 8 ezer páncélos eszközt, 6 ezer tüzérségi rendszert, 650 repülőt és helikoptert vonultatott fel Oroszország és Belarusz határaihoz. A NATO és az EU eddig 160 milliárd dollár katonai segílyt adott Ukrajnának. (<https://www.kp.ru/daily/27540/4806230/>).

Kína: mennyit gyarapodott a gyerek a nyár alatt? ■

Lássunk egy békés hírt is! Kínában ápolják a régi hagyományokat. A cheng, azaz ősi kínai mérleg segítségével megméri, hogy a gyerek mennyit erősödött a nyár kezdete óta.

Munkáspárt: a GDP 10 százalékát az állami egészségügyre!

Magyarországon a hivatalos statisztikák szerint az egészségügyi kiadások mintegy harmadát immár magánforrásokból finanszírozzuk. Ebben nem csak regionális szinten, de Európában is az élbolyba tartozunk – írja <https://piacesprofit.hu/>. A Fidesz-kormányok nem privatizálták a kórházakat, de ösztönözték a magánegészségügy terjedését. Az állami kórház nem kap elég pénzt, az ellátás romlik, akinek van pénze, az átmege a magánszférába. A Munkáspárt követeli: a GDP 10 százalékát költsék az állami egészségügyre!

Olasz katonák Veszprém mellett

Olasz ejtőernyős egység vette át az eddigi olasz hegyivadász alakulat helyét a Veszprém melletti Jutaspuszta–Újmajor táborban. Az olaszok a NATO Kiemelt Éberségi Tevékenységű Többnemzeti Harccsoport keretében vannak Magyarországon a magyar kormány engedélyével. Lám-lám, a NATO-tagság azzal is jár, hogy idegen katonák vannak az országban.

Te, mit akar ez a néni?

Az MSZP ahelyett, hogy teljes erővel követelné a békét, a 18. kerületi liberális polgármester segítségével ukrán gyerekekkel „jótékonykodik”. A gyerekek egymást kérdezik: mit akar ez a néni? Megmondjuk: ők háborút akarnak, az EU-t és a NATO-t támogatják, veletek csak játszadoznak. Azért hozott a „néni” egy csomó fotóst.

Állj be katonának, ha meg akarsz halni Amerikáért!

„Azok a fiatalok, akik kifejezetten a Lynx páncélozott gyalogsági harcjárművek kezelői, toronylövészei, vagy ezekkel a harcjárművekkel harcba szállított lövészkatonák szeretnének lenni, bruttó 737 ezer forintos illetményt kapnak.” Ezt Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter jelentette be augusztus 11-én, Szentesen. Szalay-Bobrovniczky programja ámokfutás. A hadügyi program csak a fegyverkezést és a néhány hadiipari cég profitját szolgálja és nem a haza védelmét. Hiába vásárolnak eszközöket, ha nincs elég katona. Ki akar ma katonának menni, amikor háború fenyeget? Ki akar amerikai érdekekért meghalni?

Lendületben a Munkáspárt

A Munkáspárt folytatja a béke-rendezvényeit. Debrecenben augusztus 18-án, majd Tatabányán szeptember 16-án kerül sor ilyenre – hangzott el a Munkáspárt megyei és budapesti elnökeinek találkozóján. Új formában folytatódik a Szabó Ervin Akadémia is. A következő időszakban az Országos Elnökség minden megyei és budapesti vezetővel külön-külön áttekinti a jövő évi EP-választásokkal és önkormányzati választásokkal kapcsolatos feladatokat.

Budapest: Soha többé Hirosimát!

A Munkáspárt Budapesti Szervezete rendezvényt tartott, emlékeztetve arra, hogy az Egyesült Államok 1945. augusztusában atombombát dobott le Hirosimára és Nagaszakira. A Munkáspárt tagjai elítélték az emberiség elleni szörnyű bűntettet, és figyelmeztettek arra, hogy az USA béke helyett ma is az ukrajnai háború kiszélesítésére törekszik, ami nukleáris háborúba sodorhatja a világot.

Ózd: van érdeklődés a Munkáspárt iránt

A 32 ezer lakosú Ózdon nem könnyű kitelepüléseket szervezni. A várost az elmúlt harminc év egyetlen kormánya sem kényeztette el. Az embereknek millió gondjuk van. Kónya Béla, a Munkáspárt térségi vezetője és Török Sándor ózdi elnök azonban nem adja fel. Az embereknek meg kell magyarázni a háború veszélyét, mondták, és cselekedtek is. A múlt heti ózdi békeakció sikeres volt, sokan érdeklődtek a Munkáspárt iránt.

Zsámbok: Tímea sok tapsot kapott

Az idén is nagy sikerrel szerepelt a Zsámboki Teátrum. A zsámboki amatőr színjátszó társulat Hátori István Péter „Legfőbb támaszunk a söntéspult” című „keserédes komédiáját” adták elő. A falu lakosai már nagyon várták a csoport fellépését. A darab női főszereplője Kovács Istvánné, Tímea, a Munkáspárt központjának munkatársa. Az idén kisebb szerepre férje, Kovács István is vállalkozott.

Az államalapítás ünnepén

Az államalapításra emlékezünk. Első királyunk, Szent István előtt hajtunk fejet.

Az államalapítás fordulópont volt történelmünkben. A kérdés az volt, hogy megmaradhat-e a magyarság a régi életformájában. Lehetünk-e egy fejedelemség a törzsek szövetségéből? Maradhatunk-e kalandozó életmódunknál? Rá kell-e állnunk az agrártermelésre?

Az akkori magyar politikai elit jó döntést hozott. Szükség volt a királyságra, szükség volt a keresztény hit felvételére, szükség volt a mezőgazdasági termelés fellendítésére. István és kortársainak döntése biztosította a magyarság túlélését.

Más népek eltűntek, mi élve maradtunk. Más népek halvány emlékképet jelentenek a múltból, mi itt vagyunk, és részesei vagyunk a mai világnak.

Szent István nagyot alkotott. Ha nem szervezi államba a magyarságot, ha nem veszi át az akkori nyugat-európai játékszabályokat, beleértve a kereszténységet is, akkor valószínűleg előbb-utóbb eltiportak volna bennünket az akkori nagyok, természetesen kisebb szomszédaink lelkes támogatása mellett. E tekintetben semmi sem változott, legfeljebb a módszerek 21. századiak.

Tudjuk azonban, hogy minden nagy történelmi tettnek ára van. A kereszténységért cserébe odaadtuk az ősmagyar hitvilágot, a latin betűkért az ősi rovásírást, a feudális állam nagyobb hatékonyságáért a törzsekben élő ember szabadságát.

Mi lenne, ha egyszer úgy lépnénk új utakra, hogy nem dobunk el mindent a korábbiából, ha nem átkozzuk ki a megelőző korszak értékeit?

Augusztus 20-a ma is időszerű üzenetet jelent. Az időszerűséget nem a királyság jelenti, még csak nem is a hit, a kereszténység, noha most sokan éppen ezt emelik ki.

Augusztus 20-a attól időszerű, hogy a világ ma is fordulópont előtt áll. Újra döntéseket kell hozni. A rossz döntések elpusztítanak bennünket. A jó döntésekkel esélyt kapunk a túlélésre.

Az európai kapitalizmus nem tudott hatékonyan kezelni egy olyan

problémát, mint a covid. Nem tudta mentesíteni a 2008-as amerikai válság drasztikus következményeitől Európát, sőt kiszolgáltatta az EU-t az USA-nak.

Európa szenved az illegális migráció pusztító következményeitől, és még nincs vége. Egész társadalmi csoportok deklasszálódnak. Európa totális civilizációs és erkölcsi válságba zuhan.

Ma kapitalizmusban élünk. Egy olyan világban, aminek lényege a pénz. Ha valami hoz pénzt, az jó, azt szeretjük, azt ünnepeljük.

Ha valami nem hoz pénzt, az nem jó, azt megvetjük és kitiltjuk az életünkéből, de még az emlékezetünkéből is.

Harminc éve sokan közülünk is arra vágytak, hogy jöjjön csak a kapitalizmus, minél előbb. Ma már okosabbak vagyunk. Egyesek milliárdosok lettek, többségünk egyik napról a másikra él. Ha megbetegszünk, a gyógyulásért fizetni kell. Munkája sincs mindenkinek. És sokan szegényként fognak meghalni, ha szegénynek születtek.

A pénz uralma nem véd meg bennünket a betegségektől. Nem oldja meg a cigányság problémáját. Nem számolja fel a szegénységet. Nem teremti meg a magyarság egyenjogúságát a szomszédos országokban. A kapitalizmus nem szabadít meg bennünket a félelemtől. Félünk az erőszaktól, a tehetetlenségtől.

Félünk a háborútól. 2022 óta Ukrajnában folyik a háború, ami nem más, mint az Egyesült Államok, a NATO és az EU háborúja Oroszország ellen. A háború bármelyik pillanatban kiszélesedhet és világháborúvá válhat.

A NATO hivatalosan nem vesz részt a háborúban, de a tagállamok jelentős része igen. Magyarország kormánya a béke mellett van, tárgyalásokat sürget, és nem vesz részt Ukrajna nyílt katonai támogatásában. Az igazság része az is, hogy a magyar kormány nem vétózta meg sem a NATO, sem az EU nyíltan oroszellenes döntéseit. Óriási a veszélye annak, hogy Magyarországot is belesodorják a háborúba.

Az ukrajnai háború végét még nem látjuk. A háború eszközlése, újabb országok bevonása, esetle-

ges atomháború felrobbanthatja a társadalmi stabilitást, és Európa népei a forradalomért, a szocializmusért kiálthatnak.

A liberálisok azt mondják: egységes piac, egységes Európa kell, egységes törvényekkel, egységes szabályokkal, egységes hittel és erkölccsel. Azzal, amit ők diktálnak nekünk.

A konzervatívok azt mondják: védjük a nemzetek önállóságát, a saját, egyéni utakat, ez legyen a menekülés receptje!

A konzervatív út sokat ígér. Érhetnek el sikereket, nem is keveset, de félő, hogy alulmaradnak a liberálisokkal szemben. Alulmaradnak, mert a lényegen, a pénz uralmán nem akarnak változtatni. És mivel nem akarnak változtatni a pénz uralmán, engedményeket tesznek a liberálisoknak.

Mi a lényegen akarunk változtatni. Ne a pénz döntse el, hogy építünk-e gyárat, uszodát, stadiont! Az döntse el, hogy nekünk, embereknek szükségünk van-e rá! Ne az tanulhasson, akinek pénze van, hanem az, aki akar! Ne az gyógyulhasson meg, aki gazdag, hanem mindenki!

El fogunk ide jutni! Egészen biztosan! Eljutunk, mert a mai kapitalizmus útján elpusztulunk. Betegségben, nyomorban vagy háborúban, de elpusztulunk.

Augusztus 20-a a magyarság ünnepe. Büszkéek vagyunk a múltunkra, azon vagyunk, hogy utódaink megélhessék a jövőt és büszkéek lehessenek arra, amit mi ma teszünk.

Amiben a szovjet emberek hittek

Ötven éve mutatták be A tavasz tizenhét pillanata című filmet

Szinte hihetetlen! Már ötven esztendeje annak, hogy a szovjet televízió bemutatta „A tavasz tizenhét pillanata” című filmet. Vjacseszláv Tyihonov a szovjet hírszerző szerepében örökre bekerült a nézők emlékezetébe. 2009-ben elkészült a film színes változata is.

A film Julián Szemjonov könyve alapján készült. A könyv egyébként messze nem volt olyan sikeres, mint a film. A 12 részes filmet három évig forgatták.

Meg kell emlékezni a film zenei háttéréről. A film zenéjét Mikael Tariverdijev írta, a dalok szövegét Robert Rozs-gyesztvenszkij.

A film óriási siker volt Magyarországon is. A sikerben szerepe volt a kiváló szinkronnak. Stirlitz magyar hangja Bitskey Tibor.

A film főszereplője Max Otto von Stirlitz SS-Standartenführer, a német hírszerzés magas rangú tisztje, akiről azonban hamarosan kiderül, hogy valódi neve Makszim Makszimovics Iszajev, és a szovjet hírszerzés ezredese.

Stirlitz nem valóságos személy, több hírszerző személyiségét gyúrták össze. A szovjet hírszerzésnek nem voltak a német elit csúcsán beépített hírszerzői. A Német Birodalom szigorú ellenőrzési eljárásai miatt lehetetlen lett volna olyan legendát kialakítani, mellyel egy szovjet hírszerző beépülhetett volna a német felső vezetés körébe. A nagyon is valóságosan létező szovjet hírszerzők azonban a német elit tényleges szereplőitől szereztek információkat.

A darab a második világháború utolsó heteiben zajlik, 1945. február 12-től március 24-ig. A film forgatása során a Stirlitzet alakító Tyihonov száz inget és mintegy tizenegy SS-egyenruhát, illetve civilöltönyt használt el. Az SS-egyenruhákat a német hírszerzés egy korábbi tisztjének konzultációja mellett készítették el. Az utolsó gombig minden hiteles és korhű.

A gépkocsi, egy 1938-as gyártmányú Mercedes MB230, valóságos. A második világháború végén a szovjet csapatok zsákmányolták és onnan került a filmiparba.

A filmben megjelenő német vezetők valóságos személyiségek. A mondataik eredeti dokumentumok alapján

kerültek be a forgatókönyvbe. Walter Schellenberg SS-Brigadeführer, a német hírszerzés, az SD főnökének szerepét Oleg Tabakov játssza, aki később Magyarországon is népszerűsége tett szert.

Fantasztikus Leonyid Bronyevoj játéka, aki Müller SS-Gruppenführer, a Gestapo vezetőjének szerepét alakítja.

Abszolút hiteles Karl Wolf SS-Obergruppenführer figurája, akit a nagyon kiváló szovjet-orsz színész, Vaszilij Lanovoj formázott meg. Jekatyerina Gradova a szovjet hírszerző rádiója a filmben.

Idézzük fel a film cím dalát!

Az idő soha, soha meg nem áll
Az órák róják szüntelen az útjukat
A pillanat úgy illan, tovaszáll
Mint gyors folyón suhanó hab, épp annyi csak
Csak fut velünk az idő, mely irigy
És holt volt napokat örökre eltemet
De nyomukat majd tovább őrzi a szív
És újra kél a múlt, ha emlékéket pergeted
Sorsodat, melyet elfed vad homály
A játszmat, hol szabály, csak az mer, ki nyer
Amelyben rád bukás vagy győzelem vár
Az életed a tét - röpke perc dönti el
A pillanat

A tavasz tizenhét pillanata nem egyszerűen kultikus film a német fasizmus legyőzéséről. A film nagyszerű kifejezése mindannak, amit a szovjet emberek gondoltak és amiben hittek.

Kísérlet a kapitalizmus megmentésére

Roger Scruton „Hogyan legyünk konzervatívok” című könyvéről

A 2020-ban elhunyt angol filozófus, Roger Scruton (1944-2020) „Hogyan legyünk konzervatívok” c. könyve a közelmúltban jelent meg magyar fordításban, Tombor András jóvoltából.

Joggal kérdezhetik, hogy miért írunk A Szabadság hasábjain egy konzervatív gondolkodó könyvéről. Nos, a válasz egyszerű. Iszonyú eszmei-ideológiai küzdelem megy végbe körülöttünk.

Folyik a küzdelem a tőkés táboron belül, a konzervatívok és a liberálisok között. Ők különböznek egymástól, de összeköti őket az, hogy ugyanazon társadalmi modellnek, a kapitalizmusnak a bázisán állnak. Igyekeznek meggyőzni a világot arról, hogy a kapitalizmus alapvetően jó, és ha vannak is hibák, az ő modelljük képes felülkerekedni rajtuk. És természetesen igyekeznek tagadni, befeketíteni, kiirtani minden olyan ideológiát, amely nem a kapitalizmus talaján áll.

Ebből a harcból akkor sem tudnánk kimaradni, ha akarnánk. De nem is akarunk, hiszen nekünk, munkáspártiaknak is van világos mondanivalónk a világról, és meggyőződésünk, hogy a mi igazságunk, azaz a szocializmus igazsága egyben a többség igazsága is.

Roger Scruton és a magyar konzervatív erők között sajátos viszony alakult ki. A magyar miniszterelnököt személyes barátság fűzte a tudóshoz, akit mentorának tekintett. A brit tudós számára tételeinek igazát mutatta az a tény, hogy a magyar konzervatív elit nem csak merített gondolataiból, de számos gondolatát a gyakorlati politikába is átvitte.

Scruton gondolatai sokszor visszaköszönnek a mai kormányzat megnyilvánulásaiban. Könyveinek megjelentetése magyar nyelven azt a célt is szolgálja, hogy megszilárdítsák a magyar konzervativizmus szellemi hátterét. A konzervatívok is jól tudják, hogy a politikához ideológia, saját eszmerendszer is kell.

2019-ben a már nagyon beteg tudós a magyar miniszterelnöktől vette át az egyik legmagasabb magyar kitüntetést.

Scruton igyekszik lebeszélni bennünket az osztályharcról...

Nos, az 1917-es orosz forradalomban és az azt követő polgárháborúban az orosz dolgozók nagyon is kiálltak az osztályuk érdekiért. Az 1919-es Tanácsköztársaságot is az osztályharc szülte a nemzeti érdekek mellett. És sorolhatnánk a példákat. A tőke elleni osztályharc nélkül nem lehet a kapitalizmust legyőzni.

„A konzervativizmus a kötődés filozófiája”

Na, de nézzük magát a könyvet! Kezdjük talán a konzervativizmus önmeghatározásával! „*A konzervativizmus a kötődés filozófiája. Kötődünk dolgokhoz, amelyeket szeretünk, és meg akarunk óvni az enyészettől*” – húzza alá a szerző.

Itt számos olyan megállapítással találkozunk, amelyekkel – bár nem vagyunk konzervatívok – mi magunk is egyetérthetünk. A család, a nemzet, a nyelv, a nemzeti hagyományok fontosak az emberek számára, és meg kell őket védeni a liberalizmus pusztításával szemben.

Scruton szembeszáll azokkal is, akik a mai kor kihívásaira, köztük a környezeti válságra, hivatkozva törekednek megszabadulni a nemzettől. A nemzetközi megállapodások annyit érnek, sugallja, amennyit a nemzetállamok abból meg tudnak és akarnak valósítani. „*A jelenlegi környezetvédelmi válságban a nem-*

zetállamon kívül egyetlen szervezet sem képes megtenni a szükséges intézkedéseket.” Ezt mi is aláírjuk.

Scruton konzervatív értéknek tekinti a magántulajdont. „A konzervatívok azért hisznek a magántulajdonban, mert tiszteletben tartják az egyén autonómiáját.”

Ezzel természetesen nem értünk egyet, de Scruton becsületére legyen mondva, ő is tudja, hogy a mai kapitalizmus nem autonóm egyének tisztességes versenye. „Sajnálatosan a piacról kialakított idealizált kép egyre messzebb kerül az igazságtól” – mondja. Ez bizony igaz!

Scruton nem közgazdász, hanem filozófus. Így sajátosan értelmezi a kapitalizmus működését: „A szabad gazdaság világában az efféle pénzszerzést a mindannyiunk döntései által működtetett láthatatlan szabad kéz biztosítja.”

Valójában nincs szó semmilyen „szabad kézről.” A kapitalizmust a tőke érdekei mozgatják. Egy szabály van: bármi áron növelni a tőke profitját.

„A szabad gazdaságot az egyéni igény irányítja. És a szabad gazdaságban az egyének ugyanúgy másokra akarják hárítani a tevékenységük költségeit, mint a nagyvállalatok” – írja a szerző, utalva a kapitalizmus egyik lényeges ellentmondására.

A tőke költségeit meg kell fizetni. Enélkül nincs profit. A tőke a költségeit a tömegekkel fizetteti meg, és nem azért, mert „a szabad gazdaságot az egyéni igény irányítja”, hanem azért, mert a kapitalizmus kétszereplős. Az egyik oldalon a tőkével rendelkező tőkés és a másik oldalon a tőkével nem rendelkező dolgozói osztályok.

Scruton leleplezi az 1990 utáni tőkés restauráció ellentmondásait is. „Kelet-Európában a kommunizmus összeomlása után az volt a szabály, hogy egy csapat kalandor létrehoz egy politikai pártot, grandiózus ígéretekkel megnyerik a választásokat és annyit privatizálnak magunknak, amennyi csak lehetséges.” Nos, ebben igazat kell adnunk neki. Magyarország története sajnálatosan jó példája a szabadrablásnak.

A kapitalizmus megmentésére egyetlen reményünk az új típusú konzervativizmus, hangsúlyozza a szerző: „A felelős üzletvitel olyan modelljét mutatná fel a nyugati demokráciáknak, amelyben a kisléptékű kezdeményezések, a felelős könyvelés és a helyi kapcsolatok megkapják az őket megillető helyet.”

Az ideális új típusú konzervativizmus megállapodásokra épül, mondja: „Az egyetértésen alapuló megállapodások jövedelmezőek mindkét fél számára. Ez ugyanúgy igaz a bérmegállapodásokra, mint bármelyik másik kereskedelmi megállapodásra.”

A megállapodások akkor jöhetnek létre, ha az erősebb fél hajlandó mérlegelni a gyengébbek érdekeit és kész engedményeket tenni. Az Orbán-kormányok filozófiája éppen erre épül: adjunk a tömegeknek, ne annyit,

amennyit akarnak, de eleget ahhoz, hogy ne sztrájkoljanak és főleg ne akarják megdönteni a kapitalizmust.

A szocializmus a „pokolba vezet”?

Scruton védelmezi a konzervativizmust, mert úgy gondolja, hogy ez a legjobb válasz a szocializmus múltbéli és mai kihívásaira. Orbán Viktor mondta róla: „Sir Roger Scruton a gyakorlat embere, nem pedig az elvont eszméké. Abban az időben, amikor a Szovjetunió még létezett, nemcsak filozófiai alapon ellenezte a kommunizmust. A közép- és kelet-európai antikommunista erők lelkes és cselekvő szövetségese volt.”

Scruton az egész könyvében arról akarja a világot meggyőzni, hogy a szocializmus rossz, történelmi zsákutca, amit fel kell számolni. Persze, mindez nem véletlen. Scruton személyesen is részt vett több kelet-európai ország antiszocialista küzdelmeiben.

„Így épült ki tartós kapcsolatom a lengyel, a cseh-szlovák és magyar nem hivatalos hálózatokkal, amely segítségével megtanultam másként látni a szocializmust: nem idealisták álmaként, hanem egy felülről kikényszerített és erőszakkal fenntartott valós kormányzati rendszerként” – mondja.

Marxot eleve elutasítja. „Az elmélet hihetetlen, jóslatai hamisak, öröksége visszataszító” – írja a marxizmusról. Szerinte a szocializmus idegen az ember természetétől, mivel az ember birtokolni akar, gazdagodni szeretne, és ez a szocializmusban nem lehetséges. Scruton ezért védelmezi a tőkés rend alaptételét, vagy ahogyan ő fogalmaz, a „kapitalizmus igazságát”: „minden nagyméretű gazdaságnak szükségszerű velejárója a magántulajdon és a szabad áruforgalom.”

Scruton szerint a szocializmusnak csak egyetlen értelmes feladata lehet, a kapitalista rendszer hibáinak javíthatása. Vagyis megbékél a modern szociáldemokrácia megannyi árnyalatával, ha azok nem akarják a tőkés rendet megváltoztatni. De idézzük őt magát!

„A szocializmus mindannyiunk számára vonzó lehet, amennyiben a fennálló rend javítására hív fel. De ha az emberi természet megváltoztatásával próbálkozik, s azzal, hogy csatasorba állítson bennünket egy eljövendő, boldog kor érdekében, veszélyes agyrémmé válhat, a mennyország megvalósítására tett kísérletté, amely elkerülhetetlenül a pokolba vezet.”

Senki sem bizonyította, Scruton sem, hogy az emberi faj nem létezhet magántulajdon nélkül. Nem mindig volt magántulajdon, és vélhetően nem is mindig lesz a jövőben sem. A rabszolgatartó társadalom, a feudalizmus, a kapitalizmus egyaránt a magántulajdonra épült. Az egyik vagy másik győzelmét nem az döntötte el, hogy magántulajdon van, hanem az, hogy melyik társadalmi rendszer tudta biztosítani a termelőerők nagyobb hatékonyságát.

A szocializmus éppen arra a felismerésre épül, hogy a közösségi tulajdonra épülő szo-

cializmus megteremti a gazdaság nagyobb hatékonyságát, hiszen a termelőerőket valamennyiünk egyéni és közös érdeke mozgatja.

Scruton igyekszik lebeszélni bennünket az osztályharcról: „a 20. századi háborúk világossá tették azt az alapvető igazságot, hogy az emberek készek harcolni a hazájukért, és összefogni a védelmében, de ritkán hajlandóak küzdeni az osztályukért.”

Nos, az 1917-es orosz forradalomban és az azt követő polgárháborúban az orosz dolgozók nagyon is kiálltak az osztályuk érdekeiért. Az 1919-es Tanácsköztársaságot is az osztályharc szülte a nemzeti érdekek mellett. És sorolhatnánk a példákat. A tőke elleni osztályharc nélkül nem lehet a kapitalizmust legyőzni.

És ha már itt tartunk: Kína ma világméretű osztályharcot folytat a világkapitalizmus ellen, megvédendő a kínai sajátosságú szocializmust. Scruton tudja, hogy Kína ereje nem csak a gazdaságban van, de ezt nem akarja, vagy nem meri kimondani. E helyett a könnyebb utat választja. Kijelenti, Kína nem más, mint „újfajta törvénytelen kapitalizmus.” A mai tőkés körök éppen erre a tételre fájznak rá, mivel nem akarnak szembenézni a Kína által jelentett civilizációs kihívással, társadalmi alternatívával.

„Az európai civilizáció a nemzeti határok fenntartásán múlik”

Scruton ebben a könyvében is következetesen kiáll a nemzet, a nemzetállam, a nemzeti

határok védelme mellett, és ellenez mindenfajta nemzetek feletti európai államot.

„Az európai civilizáció a nemzeti határok fenntartásán múlik, az EU pedig, amely a határok felszámolására törő összeesküvés, fenyegetéssé vált az európai demokráciára” – mondja és egyet kell vele értenünk.

Scruton elutasítja azokat a nézeteket, amelyek szerint „az európai háborúkat a nemzeti érzelmek okozták, és amire szükség van, az egy új, nemzetek feletti formája a kormányzatnak.” Európát nem „a nacionalizmus szag-gatta szét”, mondja, de azt már nem teszi hozzá, hogy a 20. század két világháborúját a tőkés rendszer válsága, a tőkésállamok közötti ellentétek kiéleződése okozta, és éppen a magukat békésnek feltüntető államok tekintették a világháborút a válság leküzdése eszközének.

Scruton elutasítja azt a gyakori vélekedést, miszerint Amerikában bevált a föderalizmus, akkor Európa számára is csak egy út van, az „európai egyesült államok”. Ez azonban tévedés, mondja. „A föderalizmus Amerikában nem birodalmat, hanem nemzetállamot hozott létre.” Az Európai Unió pedig nem nemzetállam, hanem kísérlet egy birodalom megteremtésére.

Scruton világosan látja, hogy az, ami jó volt 1945 után, nem biztos, hogy alkalmas a kapitalizmus válságának kezelésére a 2000-es években.

„Csakhogy azt is el kell ismernünk, hogy a körülmények megváltoztak, és hogy az ötven évvel ezelőtti problémák megoldására szánt eszközök nem feltétlenül alkalmazhatók a mai problémák esetén” – mondja és megfogalmazza a végkövetkeztetést is: „Nem több Európát, hanem kevesebbet!”

***

Robert Scrutont egyébként nem a mai konzervatív elit fedezte fel Magyarországra számára. Az Élet és Irodalom már 1985-ben interjút készített az akkor a negyvenes éveiben járó tudóssal. Az interjú már maga is szellemi muníciót adott a hazai rendszerváltóknak.

„Olyan rendet teremtsünk a társadalomban, amelyben az emberek elégedettek a kormányzás módszereivel, és amelyben sikerül megőrizni a hagyományos jogot” – üzenté Magyarországnak. És hozzátette: „A brit konzervatívok számára a politika olyan művészet, amely összebékíti és megegyezésre készíteti a legkülönbözőbb véleményen lévő embereket, és arra ösztönzi őket, hogy békésen éljenek egymás mellett.” Ez muzsika volt a szocializmus ellen szervezkedő magyar ellenzékiek füleinek.

A Magyar Filozófiai Szemle 1987-ben már egyenesen egy a Scruton-tanulmányt is közölt. „Nem a tőke fölötti magánrendelkezés adja a modern nyugati gazdaságok döntő ismérvét, hanem a szabad piacok létezése” – írta akkor. Vagyis ne törődjünk azzal, hogy kié a gyár, a bank! Jöjjön a privatizáció! És mint tudjuk, jött is, és utána nem sok maradt a magyar gazdaságból.

Ugye, értik már, hogy miért éppen 1987-ben mutatják be a fiatal Orbán Viktort a nagy tekintélyű brit tudósnak. S talán az is világosabbá válik, hogy milyen rafinált eszközökkel készítette elő a nyugat a magyar szocializmus megdöntését.

Roger Scruton nagyon messzire jut a kapitalizmus hibáinak felismerésében. Pontosan látja, hogy a tőke profitéhsége vezet a túltermeléshez, az anyagi javak pazarlásához, a természet tönkretételéhez. Látja, hogy a legtökéletesebbnek hitt egyeztetési mechanizmusok sem oldják fel a kapitalizmus alapvető ellentmondását, a tőke és a munka közötti ellentétet.

Tudja azt is, hogy a kapitalizmus megmentésére vonatkozó liberális receptek tönkretesznek olyan dolgokat, amelyekre az emberi lét épült, köztük a nemzetet, az egyedi kultúrát és nyelvet, a vallást, sőt a hitet.

Scruton azt is tudja, hogy a tőkés erők sohasem lesznek teljesen egységesek, a tőkés ellentéteket csak ideig-óráig lehet kordában tartani, és az ellentétek előbb vagy utóbb, de háborúhoz vezetnek. Annál is inkább, mert a tőke a háborút nem csak legitim érdekérvényesítő eszköznek tekinti, hanem a tőkés válság leküzdése egyik alapvető eszközének.

Akár mondhatnánk is, hogy eddig a pontig értjük Scruton gondolatait, sőt egyetértünk velük. Itt azonban szétválnak útjaink. Scruton lehetőséget lát arra, hogy megmentse a kapitalizmust a konzervativizmus eszközével. Ez nagyjából azt jelenti, hogy a tőkés rendszer intézményeit vissza kell téríteni eredeti funkcióikhoz és akkor a rendszer tökéletesen fog működni.

A mi megítélésünk szerint a kapitalizmus intézményei – még a legjobb állapotukban is – arra hivatottak, hogy védjék a tőkével rendelkezők hatalmát a tőkével nem rendelkezők felett és egyensúlyt biztosítsanak a tőkésosztályok különböző csoportjai, illetve a tőkésállamok csoportjai között.

A mi véleményünk szerint a kapitalizmus tökéletesítése nem oldja meg a kapitalizmus ellentmondásait, legfeljebb elodázza a tőkés rendszer bukását.

A véleményünk eltér egy másik fontos kérdésben is. Scruton a szocializmus hetvenéves történetéből azt a következtetést vonja le, hogy a szocializmus nem képes fejlődésre, reformra és nem képes a gazdaság, a termelés terén nagyobb hatékonyságot elérni, mint a kapitalizmus.

Mi tudjuk, hogy a szocializmus akkor fogja véglegesen bizonyítani felsőbbrendűségét, ha nagyobb hatékonyságra lesz képes a termelőerők terén, mint a kapitalizmus. Mi – Scrutontól és másoktól eltérően – elismerjük, hogy a szocialista országok nagyon sokféle módon próbálták ezt a célt elérni, és ha nincs a folyamatos háborús fenyegetés, talán el is érték volna.

Mi azt is valljuk, hogy a kínai sajátosságú szocializmus már eddig is olyan gigantikus feladatokat tudott megoldani, mint a tömeges szegénység leküzdése, és az új, eddig ismeretlen, vegyes tulajdonformákkal a hatékonyságot már eddig is jelentősen növelték, és ezen az úton haladva a szocializmus véglegesen meghaladhatja a kapitalizmust.

Mi azt gondoljuk, hogy a kapitalizmus sohasem fogja önként átadni a helyét a szocializmusnak. A szocializmus egy mély társadalmi átalakulás, társadalmi forradalom útján fog győzedelmeskedni. Ennek a formáit nem lehet előre látni, de nyilvánvaló, hogy az osztályharcot nem lehet megkerülni. A konzervativizmus követői éppen ezt a szót irtják ki a politikai szótárból, és igyekeznek elhárítani az emberekkel, hogy osztályharc sohasem volt, és sohasem lesz.

Scruton eszmei ellenfelünk, amennyiben egy más eszmerendszerrel akarja kiszorítani a mi világnézetünket. Politikai ellenfelünk is, hiszen aktív részt vállalt a kelet-európai rendszerváltások eszmei előkészítésében, a rendszerváltó nemzedékek felkészítésében,

Eszmei és politikai ellenfeleink mai követői is. Ez azonban nem jelenti azt, hogy mindent el kell utasítani. A konzervativizmus számos értéke összemberi érték, ami mellett kiállunk. Az emberiséget fenyegető veszélyekkel szemben is vállalni kell a közös vagy párhuzamos cselekvést. A politikai pragmatizmus nem bűn, hanem erény.

De visszatérve a könyvre, köszönjük Roger Scruton tanácsait, de mi nem válunk konzervatívakká.

Megmaradunk marxistának, tudjuk, hogy a kapitalizmus hibáit nem lehet a kapitalizmussal gyógyítani. Sokat tanultunk a 20. századi szocializmusból, látjuk a szocializmus mai folyamatait, és nincs kétségünk afelől, hogy a kapitalizmust belátható történelmi távlatban a szocializmus váltja fel.

Józsefváros: ahol az utca a WC

A Józsefvárosban 2019 óta a liberálisok uralkodnak Pikó András polgármesterrel az élükön. Hála nekik több lett a hajléktalan és kevesebb a szemetesláda. Folyik a kormány szidalmazása, de nem jut erő a gaz, a gyom és szemét eltakarítására. Az utóbbi hónapok liberális csúcsteljesítménye a 32-esek terének átalakítása liberális parkká. Vannak padok, van sárgára festett aszfalt, illemhely, az speciel nincs. A Józsefváros alig kétszáz méterre az önkormányzattól egy nagy utca WC-vé változott.

